

Egymillió köbméter földdel töltik az olajmezőt

Az ÉVM Földgép Vállalat dolgozóit a számukra kedvező, csapadék nélküli időjárás minden percét alaposan kihasználják az olajmező feltöltésére; vasárnap is teljes műszakot tartottak. Mintegy félszáz billenős tehergépkocsival és más szállító járművel vitték a kotrógépekkel kitermelt földet a több milliárdos behurházással tervezett nagy olajipari objektumok területének feltöltéséhez. Azért a nagy igyekezet, mert — amint ismeretes — Algyő az

ország egyik legmélyebben fekvő területe, ahol esős időszakban összegyűlnek a belvizek, s tengelyig érő sár akadályozza a munkát. Eppen ezért magasítják szinte az egész területet, körülbelül egymillió köbméter földdel, hogy a későbbiekben a sár ne gátolja az olajkitermeléssel kapcsolatos munkákat sem. A vasárnapi műszak eredményével eddig már 350 ezer köbméterre emelkedett a Tisza árterületéről az olajmezőre hordott föld mennyisége.

Magyar—francia tanácskozás

A francia Külügyminisztériummal folytatandó konzultációs megbeszélések céljából kedden Párizsba érkezett Szilágyi Béla külügyminiszter-helyettes és dr. Házi Vencel nagykövet, a Külügyminisztérium főosztályvezetője. A pályaudvaron fogadásukra megjelent Jacques Delarue Carlon De Beaumarchais, francia külügyminisztériumi főigazgató és a Külügyminisztérium több vezető tisztviselője. Ott volt Valkó Márton, a Magyar Népköztársaság párizsi nagykövete.

A termelőszövetkezetek vállalatszerű gazdálkodásának mai problémái

Az új gazdaságirányítási rendszer a tsz-ek vezetésével szemben fozott követelményeket támaszt. Emelkednie kell az üzemműködés szakmai színvonalának, s ennek megfelelően a beruházások, a termelési struktúra meghatározásánál a népgazdaság területi fejlesztésével összhangban átfogóan mérlegelni kell az adott termelőszövetkezet üzemi és közgazdasági viszonyait. A központi irányítás fő elemévé a gazdasági befolyásolás válik.

A termelőszövetkezetek gazdaságvezetése minőségi fordulat előtt áll. A Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság — országos program keretében — megvizsgáltatta, hogy hol tartanak a közös gazdaságok a vállalatszerű gazdálkodásra való felkészülésben. Egyrészt a népi ellenőrzés sajátos eszközeivel tanácsokat adunk, másrészt használható információkat bocsátottunk a központi vezetés rendelkezésére.

Vannak olyan termelőszövetkezetek, ahol a rendelkezésre álló erőforrások célszerű kihasználását, gazdaságos működtetését biztosító üzemi ágazati méretarányok kialakítása van napirenden. A gazdaságok egy részében az optimális belső ágazati struktúra van kialakítás alatt, ami az előbbieknél szemben profilszűkítést jelent a termelésben és maximálisra való törekvést az eredményekben.

Így a maximális jövedelem érdekében a termelőszövetkezetek egymáshoz és a feldolgozó iparral gazdasági és munka kooperációra lépnek. Erre a fokra a megyében még csak néhány termelőszövetkezet lépett. A fejlődés ebben az irányban az utóbbi két évben gyorsult. Az üzemi vezetés fluktuálása (a vezetők indokolatlan sorozatos cseréje) az eredmények romlására vezet. Amíg a vizsgált tsz-ekben 1963—1966 között az egy szántóegységre jutó halmozott termelési érték 33,5 százalékkal nőtt, addig a fluktuáló-vezetésű termelőszövetkezetekben a színvonal nem változott. A vállalati

bruttó jövedelem alakulása még nagyobb elszakadást mutat. Elsőrendű feladat a vállalatszerű gazdálkodás sikere érdekében a társadalmi és szakmai vezetés állandósítása, amely nélkül ezek a tsz-ek a gyenge és nehezen fizető üzemek sorába csúszhatnak le, még kedvező természeti adottság esetében is.

Különbséget kell tenni az új mechanizmusban a gazdaságosság és jövedelmezőség között. A tsz-ekben leegyszerűsítve kezelik a két fogalmat. Úgy tartják, hogy csak az gazdaságos, ami jövedelmező is, pedig valami lehet gazdaságos, ha többletjévedelmet nem is hoz. Az a tevékenység ugyanis, ami külön jövedelmet nem hoz, de fedezi a ráfordított munkadíjat és az amortizációt, gazdaságosnak tekinthető, hiszen a munkaerő-foglalkoztatás egyenletességét segíti, és az államosítók megtérülését is előmozdítja. Ez különösen a kiegészítő tevékenység fokozása szempontjából érdekes.

A gazdaságosság és jövedelmezőség különválasztása azért nem történik meg, mert az üzemek többségében nincs üzemműködés, vagyis olyan személy, aki az üzemműködés alapjait elemezné, s előkészítené a termelőszövetkezet vezetés gazdasági döntéseit a termelési struktúrától (beleértve a kiegészítő tevékenységet is) a vállalati eredményig.

A számviteli természete és mai bonyolultsága szerinte év végén rendelkezésre áll egy pénzmozgás szerinti önköltség, és egy értékesítési ár. Az elhatárolási problémák miatt a pénzmozgás szerinti önköltség úgy lehet, jövedelmezőnek mutat olyan ágat, ami nem az, és veszteségesnek olyant, ami nem veszteséges. Ha tehát a termelési szerkezet eldöntésénél az üzemműködés egyedül a pénzmozgásokat tükröző számviteli alapokra támaszkodik, gazdasági tevékenység nyithat kaput. Ennek elküldése az üzemműködés feladata többek közt. Nagy hátránya a pénzmozgást tükröző önköltségnek, hogy csak az év könyvviteli lezárása után áll rendelkezésre, amikor a következő évre a gazdasági döntések a tsz-ek új termelési tervében már megfogalmazódtak. Úgy hisszük, ebből is világos, hogy az üzemműködésre minden termelőszövetkezetnek szüksége van.

A vizsgálat úgy találta, hogy a termelőszövetkezeti könyvvitel és számvitel a vállalatszerű gazdálkodás eredményesülése szempontjából

megreformálásra szorul. A reform során arra kell törekedni, hogy egyrészt a számviteli kielégítése az üzemműködéshez szükséges belső információs igényt, másrészt az állami vezetés információs szükségletét is tekintetbe vegye. A vizsgálat a szakmunkásképzés útját nem találta kielégítőnek. A szakmunkásképzés jelenleg ott nevezhető kielégítőnek, ahol a termelőszövetkezet a termelés specializálásának útjára lépett. Viszonylag jobb az ellátottság növénytermelési szakmunkásokban, de gyenge állatgyógyászati szakmunkásokban.

A munkabizottság a termelés érdekében ellentétnek tartja, hogy a falvakban általános gimnáziumok létesültek, vagy ilyen tagozatok kerültek kihegyezésre mezőgazdasági szakközépiskolák, illetve szakiskolák helyett. Az utóbbiaknak két előnyük is lenne: egyrészt a mezőgazdasági termelés szakmunkás- és szakember-utánpótlása ott nevelődne a gazdálkodás közvetlen környezetében, másrészt a szaktárgyak oktatói kiteljenek a női agrármérnökök sorából, akik adottságuk és családban elfoglalt helyük miatt kevésbé tudják ellátni a nagyüzemekben tőlük megkívánt munkát, s ezért vagy elhagyják a mezőgazdaságot, vagy adminisztrációs létszámmá szűkülnek. Ez káros a személynek, s a népgazdaságnak is.

Új szerepet kell betöltenie a termelőszövetkezeti ellenőrző bizottságnak a tsz-ek vállalatszerű gazdálkodásának idején. A gazdaságvitel elvi és gyakorlati menetét is vizsgálni kell. Hasonló szerep vár rájuk, mint a vállalatoknál a felügyelő bizottságokra. Működésük az igazgatóság munkájának ellenőrzésére és segítésére is kiterjed, már az elkészülő tervről is bírálatot kell mondani. Ahhoz, hogy a termelőszövetkezetek ellenőrző bizottságai feladatainak megfelelően, szakmai megerősítésre szorulnak. Tagjaik közt feltétlenül helye van a termelőszövetkezet jogászának, agrármérnöknek, vagy agrár-, illetve közgazdász-technikusnak. Az ellenőrző bizottságok megerősítése az egyik módszere annak, hogy a termelőszövetkezetek vállalatszerű gazdálkodása folyamán vezetési hibából eredő kellemetlen meglepetések ne érhessek a tsz tagságát, illetve igazgatóságát.

Korom Pál
népi ellenőr,
a vizsgálat vezetője

Negyvenmillió a KST-ből

Sokan tervezgetnek, számolgatnak év vége felé, s gyakran hallani, majd a KST pénzből vásárolják meg az új telikabátot, vagy éppen a hízott sertést. A házi bankok, a KST-k megkezdtek a visszafizetést takarékos tagjaik számára, s december közepéig mindenütt kifizetik a betéteket kamattal együtt.

Szegeden egyébként 134 KST működik 21 ezer taggal. Az évi megtakarítások összege kerekén 40 millió forint, több mint a tavalyi esztendőben. Az első között fizeti ki tagjainak betétjeit az újszegedi szövetség, ahol 865 KST tagot tartanak nyilván, s köztük 1 millió 171 ezer forintot osztanak szét november 17-én. A kifizetésekkel egyidőben jegyzik már a jövő évre szánt havi összegeket is az üzemi KST szervezetek.

Egyetemi napok Szegeden

A múlt években a Nemzetközi Diák Szövetség megalakulásának 20. évfordulója alkalmából, az idén a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére, jövőre pedig a KMP és a KIMSZ 50. évfordulója jegyében kerülnek megrendezésre az Egyetemi Napok.

A József Attila Tudományegyetem és a Tanárképző Főiskola hallgatói előtt dr. Márta Ferenc rektor holnap, csütörtökön nyitja meg a tíznapos rendezvénysorozatot.

A megnyitó napján az Auditorium Maximumban ki tud többet a Szovjetunióról? egyetemeken közötti szellemi vetélkedőt rendeznek.

Jelentős eseménye lesz az Egyetemi napoknak a nemzetközi diáknapi megünneplése. Az Ifjúsági Házban dr.

Koncz János, a Csongrád megyei KISZ-bizottság titkára méltatja a Nemzetközi Diák Szövetség múltját.

November 23-án kerül sor az egyetemi KISZ-vezetők I. megyei konferenciájára. Ugyanezen a napon a természettudományi karon kül- és belpolitikai kérdésekről tart tájékoztatót Siklós János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának titkára. Este, az Ausztrál Tíz éves a kortárs címmel nagyszabású jubileumi irodalmi est lesz. Az Egyetemi Napok záróaktusaként, november 25-én ünnepélyes keretek között avatják kollégiummá a Móra Ferenc Diákotthont.

A színes, érdekes műsorokhoz számos kiállítás, sportrendezvény, és a november 24-i jogászbál kapcsolódik.

A munka dicsérete Kiállítás a Fegyveres Erők Klubjában

Szándékért, tematikájáért dicsérni lehet a Képcsarnok Vállalat és a szegedi Fegyveres Erők Klubja által rendezett tegnap megnyitott kiállítást, melyen Hoffmann Márton, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának titkára mondott beszédet. A Fegyveres Erők Klubjában megnyitott kiállításon megjelent Deák Béla, az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottságának tagja, a pártbizottság osztályvezetője és dr. Szalontai József, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője is.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. jubileumára Pécs, Szombathely és Győr után Szegedre érkező képeket tulajdonképpen kétféle szempontból kell rangsorolni. A célt, tehát a munka ábrázolását sokféleképpen, úgyiszlólván minden lehetséges területen megjelenítik — Vecsési Sándor Tengerihordás, Luzzicza Lajos Hajóépítők, Aczél Ilona Szántás traktorral, Tamás Ervin Kötőörök stb. A képek művészi szintézisé és színvonalát tekintve viszont már korántsem beszélhetünk ilyesfajta igényességről. Egy részük oldatlanul, talán csak igyekezetükben adják az ábrázolási mód követelményeit; mondanivalót és a látványt nem nagyon tudták művészi szintézissé olvasztani. Jobbára ez vonatkozik az előbb említett képekre, de még például Szurcsik János jól ismert kvalitásai is jobbára hiányoznak itt kiállított képeiről, a Buszmegálló és KISZ-brigád című festményéről. Mintha szocialista realista festészetünk kezdetéről, a bizonytalan útkeresés és sablonosság válás idejéből származának a festmények

— szürkék, élettelenek többnyire, mint például Balázs József konokul sablonos megoldású Vasgyár című képén vagy a hangulatában valamivel érdekesebb Fonalkikészítőn, amely Hikádi Erzsébet munkája.

Persze a „munka dicsérete” került azért művészi munka is a Képcsarnok válogatásából: például Pleidell János naívan hangula-

tos oldott festőiségű Piaci árusok című képe, Csizmadia Zoltán erőteljes tehetségét megcsillogtató Két fa, házzal című festménye, vagy a szerkesztési, grafikai eredményekkel mutakozó Pihenő — Váti József, és a konstruktív megfogalmazott Ipari tanulók az üzemben című kép — Dezső József alkotása.

Jakab Ágnes

„Öcsi” fiatalodik, vízkeverő és hűtőtorony Nagy munkák az újszegedi strandon

A mindennapi időjárásjelentésben most már tartóssá válik a fagy jelenléte, s aligha gondol valaki is arra, hogy ugyan mi van most a strandon, az újszegedi partifürdőn. A Szegedi Fürdők és Hőforrás Vállalat viszont máris a jövő szezon előkészítésén dolgozik. Olyan munkákat kezd és fejez be, amelyek a partifürdő vendégeinek kényelmét szolgálják. Bárdos Miklós, a fürdő vállalat igazgatója arról tájékoztató, hogy 210 ezer forint költséggel már elkészítették az úgynevezett hétvégi vikendházakat, amelyeket betonlábakra emeltek. A legmagasabb tiszai vízállás sem tehet bennük kárt. Ezeket a lengyel vikendházakat teljesen bebútorozva vállalatoknak adják bérbe. A földművelőszövetkezet már meg is kötötte egyre a bérleti szerződést.

Lapunkban korábban már írtunk arról, hogy az Ögvesz-sza lakótelepről kikerülő, még hasznos meleget tartalmazó hévizet nem eresztik a Tiszába, hanem csővezetékben visszavezették a versenyszüszodába. Maradt azon-

ban még így is elegendő víz ahhoz, hogy azt a partifürdő is hasznosíthassák. Ezt a szekunder vizet egy hűtőkeverő torony építésével elvezetik a medencébe, s ezzel a megoldással bőséges vizet nyernek a partifürdő is. Az alapozást most végzik, s decemberre elkészülnek a mintegy 200 ezer forint befektetést igénylő munkával.

Befejezés előtt áll a 2-es kapu főépületének építése. Itt kap helyet a pénztár és három darab 12 személyes kabin. Ezeket szintén majd vállalatoknak adják bérbe. Erre a létesítményre mintegy 120 ezer forintot költöttek.

Hozzákezdtek az „Öcsi” néven ismert kabinorsz-átépítéséhez, amely ugyan csak lábakon áll majd. Most végzik az alapozást, s jövőre, a szezonnyitásra elkészülnek a félmillió költséggel átépítéssel és korszerűsítéssel.

Az újszegedi partifürdőn a betonlábakon, vagy cső-cölöpökön álló vállalati létesítményekhez igazodnak a

többi építkezők is. Ugyanilyen megoldással építetett dolgozóinak üdülőházát a Tanárképző Főiskola, hasonlóképpen építkezik a Pedagógusok Szakszervezete; a közlekedési vállalat a Szegedi Nyomda Vállalattal közösen, továbbá a Fémfeldolgozó és Finommechanikai Vállalat. Mintegy 70 méter hosszú, betonlábakon nyugvó épületet emelnek majd közösen a kendergyárak is.

Gondol a fürdő vállalat az uszókházakra is. főleg a Béke I. csónakház öreg garázsának alapos felújítására, vagy teljes kicserélésére. Ez már több éves problémája a vállalatnak, hiszen az elavult szerkezetű garázs lassan az összedőléssel fenyeget, ahogy a vendégek is mondják, megetté már a kenyere javát. A feltétlen kicserélésre, alapos felújításra szorult garázs nem kis gondot jelent a fürdő vállalatnak. Nagy Mihály műszaki vezető társadalmi munkában olyan tervet készített, amelyet, ha kiviteleznek, hosszú időre megoldódik a csónak-garázs probléma a Tiszán.

Magyar felszólalás a moszkvai konferencián

Vass Henrik, az MSZMP Központi Bizottsága mellett működő Párttörténeti Intézet igazgatója kedden felszólalt az „Októberi Forradalom 50. évfordulója és a mai világ munkásmozgalma” című moszkvai nemzetközi tudományos értekezleten.

Vass Henrik hangsúlyozta: jelenleg a szocialista országok teoretikusai előtt fontos feladat áll — részletesen tanulmányozni az internacionalizmus és a hazafiság, a szocialista országok népei közötti nemzeti és internacionalista országok népei közötti nemzeti és internacionalista érdekek kölcsönös viszonyának kérdéseit. Az internacionalizmus —

hangoztatta a szónok — gazdagítja a hazafiság értelmezését és ezzel hatékonyan hozzájárul a szocialista nemzetek fejlődéséhez.

— Pártunk — mondotta — számot vetett és számot vet azzal, hogy a hazánkban folyó szocialista építés eredményeit csak abban az esetben tarthatjuk ténylegesnek, ha egyidejűleg tekintetbe vesszük a szocialista országok közös érdekeit, a nemzetközi küzdőtérén az imperializmus ellen folyó együttes harc általános érdekeit.

A konferencia, amelyen hetven ország képviselői vesznek részt, nagy figyelemmel hallgatta meg Vass Henrik előadását.